

Doç. Dr. Meral Sönmezoğlu: “Klima konfor sağlamakla birlikte enfeksiyon da dağıtan bir araçtır”

Klimanın içinde birikip çoğalabilen lejyonella bakterisinin klima ile temiz hava üflendiği esnada ortama yayıldığını ve solunum yoluyla vücuda girdiğini anlatan Yeditepe Üniversitesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı Doç. Dr. Meral Sönmezoğlu, “Bakteri, ölüme kadar götürebilecek çok ağır bir alt solunum yolu enfeksiyonuna yol açtığından, klima bakımı çok önemlidir” diyor.

Yeditepe Üniversitesi Hastanesi Enfeksiyon Hastalıkları ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı Doç. Dr. Meral Sönmezoğlu, “klima hastalığı” ya da ilk kez Fransa’da lejyoner grubunda görüldüğü için “lejyoner hastalığı” olarak da bilinen lejyonellanın hangi sebeplerle oluşabildiğini şöyle anlatıyor:

“Bu hastalıkta etken olan “Legionella pneumophila” bakterisi, sadece klimalarda değil, su kaynaklarında, evlerde, otellerde, hastanelerde duş başlıklarındaki suyun filtre edildiği bölgede birikip çoğalarak banyo yapma ya da el yıkama sırasında insanlara bulaşabilir. Lejyonella hem sulu hem de filtre ortamında çoğalabildiğinden, klima da havadaki bütün nemli alıp yoğunlaştırarak su haline getirdiğinden, lejyonellanın büyüüp çoğalması için en uygun ortam klimalardır. Klima aracılığıyla temiz hava üflenirken, çoğalmış olan lejyonellanın da ortama yayılmasından dolayı bu hastalığa klima hastalığı deniliyor. Solunum yoluyla alınmasını yanı sıra banyo ya da el yıkama esnasında ağız yoluyla da alınabiliyor. Sonuçta bakterinin giriş yeri, üst solunum yoludur. Adına klima hastalığı denilse de klimaların filtresi ve üflemesi yoluyla bulaşan çok sayıda başka bakteri de vardır. Özellikle hastane ortamlarındaki bazı bakteriler, spor yapan mantar hastalıklı ve virüsler, filtrelerde çoğalıp oradan ortama yayılabiliyorlar. Eğer depo sulanının ısı 70 dereceye çıkarılırsa, lejyonella orada ölüyor ve sonra verildiği ortamlarda, duş başlıklarında üremesi mümkün olmuyor.”

Yaşlılar ve çocuklarda daha riskli
Lejyonella bakterisinin üst solunum yoluyla vücuda girmesi durumunda yaptığı enfeksiyonun çok ağır bir alt solunum yolu enfeksiyonuna dönüşeceğini belirten Doç. Dr. Sönmezoğlu, hastalığın seyrini şöyle özetliyor:

“Lejyonella bakterisinin yerleştiği yer alt solunum yoludur. Akciğerin parankimine (dokusuna) yerleşir ve bütün akciğeri içine alan şiddetli bir bakteriyel enfeksiyon oluşturur. Bu enfeksiyon, özellikle 60 yaş üzerinde kişilerde, altta başka bir akciğer hastalığı varsa, şiddetli bir zatürre şeklinde seyredip ölüme yol açabilir. Zamanında tanı konulması ve tedavi edilmesi çok önemlidir. Ayrıca küçük çocuklarda da risklidir. Ama her yaş grubunda da enfeksiyon yapabildiği bilinmelidir. Yapıldığı zatürre tipi, tüm diğer zatürrelerden çok farklıdır. Titremeyle yükselen çok şiddetli bir ateş, genel durum bozukluğu, kas ağrıları, yorgunluk, halsizlik, balgamlı veya kuru şiddetli bir öksürük, soluk alma zorluğu, hastalığın belirtilerindedir. Soluk alma zorluğu, kısa sürede kişiyi solunum yetersizliğine sokar ve ölüme götürür. Lejyonella bakterisi, bizim yaptığımız rutin zatürre tetkiklerinde üremez ve görünmez. Tipik olmadığından atipik bakteri, yaptığı zatürreye de atipik zatürre denilir. Örneğin normalde hastanın ateşi çok yüksekken, nabızın da çarpıntıyla birlikte eşlik etmesi gerekir, ancak lejyonellada nabız düşer, ateş yükselir.”

Böyle atipik ve kısa sürede solunum yetersizliğinden ölüme götürebilen

Doç. Dr. Meral SÖNMEZOĞLU

Yeditepe Üniversitesi Hastanesi
Enfeksiyon ve Klinik Mikrobiyoloji Uzmanı

ağır tabloda, kısa sürede tanı konulup tedavi etmenin önemine değinen Doç. Dr. Sönmezoğlu, “Rutin akciğer enfeksiyonlarında kullandığımız antibiyotikler, lejyonella bakterisinde etki etmiyor. Makrolit grubu antibiyotik tedavisi uyguluyoruz” diyor.

Otobüslerde, tüm iş yerlerinde, hastanelerde pek çok evde bulunan ve hayatımızın bir parçası haline gelen klimaların lejyonella hastalığı için bir risk olduğuna işaret eden Doç. Dr. Sönmezoğlu, “Klima, konfor sağlamakla birlikte enfeksiyon da dağıtan bir araçtır. O yüzden korunma tedbirleri almak gerekir. Klimaların her sezonun başında bakımdan geçirilmesi ve rutin aralıklarla filtre dezenfeksiyonu yapılması gerekir. Böylece birikmiş olan lejyonellaların etrafa yayılması önlenmiş olur. Ayrıca mümkün olduğunca depo sulanının 70 derecenin üzerine çıkarılması gerekir” diyor. ■